

Visitatie lidscholen Nederlandse Dalton Vereniging

V i s i t a t i e v e r s l a g P O

Zie handleiding visitatie lidscholen
(Gebaseerd op Toetsingskader Erkenning Daltoninstellingen)

Naam school	Den Omgang
Adres	Bossestraat 8B
Postcode en plaats	5374 HT Schaijk
E-mailadres school	dir.denomgang@optimusonderwijs.nl
Telefoonnummer school	0486461283
Directeur	Jeroen van Erp
Adjunct-directeur	-
Daltoncoördinator	Yvonne van Opheusden en Marion Caspers
Aantal groepen (PO)	8 regulier en 1 taalklas
Aantal leerlingen	1-10-'19 195 ln
Populatie (PO)	PO
Aantal leraren	14
In bezit van Daltoncertificaat	8
Bezig met Daltoncursus	Geen
Nevenvestigingen	Nee
Stand van zaken inspectie	Basisarrangement
Visitatie team	
Voorzitter	
Lid 1.	
Lid 2.	
Lid 3.	
Datum visitatie	5 -3 - 2020
Soort visitatie	1 ^e licentieverlenging
(besluit vorige visitatie)	2e licentieverlenging
	☒ licentieverlenging
	versnelde visitatie licentieverlenging
	Visitatie na bezwaarprocedure

Commissies visitatie PO en VO
Nederlandse Dalton Vereniging
Binckhorstlaan 36, M 1.19
2516 BE Den Haag
Tel. 070 - 331 52 52
bestuursbureau@dalton.nl

0. Realisering aanbevelingen vorige visitatie

niet van toepassing bij 1^e licentieaanvraag

aanbeveling 1.

Over 5 jaar moeten de leerkrachten aantoonbaar in staat zijn meer verantwoordelijkheid te leggen bij de leerlingen.

evaluatie school

Doordat de kaders helder zijn, is dit steeds meer mogelijk.

bevindingen visitatieteam

De leerkrachten hebben vertrouwen in de potentie van de verantwoordelijkheid hun leerlingen. Dat hebben wij ook echt gezien in al de groepen.

aanbeveling 2.

Laat de leerlingen elkaar meer helpen, samenwerken in meerdere facetten, waarbij Het gaat om "leren" leren.

evaluatie school

Hier wordt momenteel op gestuurd en aan gewerkt.

bevindingen visitatieteam

Diverse vormen van samenwerken hebben wij gezien. Jullie team werkte en werkt nog heel bewust aan de verdere ontwikkelen van samenwerkingsmogelijkheden. De leerlingen geven regelmatig naar ons aan dat ze dit erg fijn vinden.

aanbeveling 3.

Ga over van centrale sturing naar gedeelde sturing. Neem als team allemaal de verantwoordelijkheid voor de ontwikkeling van de school.

evaluatie school

Er zijn dit jaar stuurgroepen gevormd die medeverantwoordelijk zijn voor het maken en het uitvoeren van beleid. De verschillende stuurgroepen evalueren op het einde van het schooljaar de ambitiekaarten en stellen nieuwe ambitiekaarten op. Collega's sturen en coachen elkaar. De jaarkalender wordt met het team ingevuld en vastgesteld.

bevindingen visitatieteam

Er wordt op Den Omgang heel gestructureerd vanuit ieder teamlid zijn talenten door elk teamlid bijgedragen aan de Daltonontwikkeling op Den Omgang. Het werken in stuurgroepen met ambitiekaarten biedt houvast en richting. Ook hier zie je weer een mooi voorbeeld van het op de juiste wijze resultaat gericht werken.

aanbeveling 4.

evaluatie school

bevindingen visitatieteam

aanbeveling 5.

evaluatie school

bevindingen visitatieteam

1. Vrijheid in gebondenheid / Verantwoordelijkheid en vertrouwen

Indicatoren op leerlingniveau

1.1	De leerling neemt verantwoordelijkheid voor de verwerking van zijn taak.
1.2	De leerling legt waar nodig verantwoording af aan zijn leraren, zijn medeleerlingen en zijn ouders over de verwerking van zijn taak.
1.3	De leerling is actief betrokken bij zijn eigen (leer)werk.
1.4	De leerling draagt zorg voor zijn leeromgeving.

evaluatie school

Wij werken met het EDI-instructiemodel. Leerlingen worden actief betrokken bij de les, er vindt altijd controle van begrip plaats en evalueren is een vast onderdeel van de les.

Op het eind van de les wordt er ook geëvalueerd op procesdoelen.

Tijdens de verlengde instructie hebben de leerlingen de mogelijkheid om wel mee te doen of niet mee te doen tenzij anders aangegeven door de leerkracht.

bevindingen visitatieteam

Het bovenstaande hebben wij kunnen waarnemen in de groepen.

In gesprek met leerlingen horen wij betrokkenheid bij hun eigen werk en ontwikkeling. Tijdens opdrachten en verwerkingsmomenten gaan leerlingen gericht aan de slag. De leerlingen kunnen uitleggen hoe de weektaak voor hen werkt en welke verantwoordelijkheid zij hierin hebben.

Indicatoren op leraarniveau

1.5	De leraar kan loslaten en schenkt vertrouwen aan zijn leerlingen. Hij biedt hiervoor een kader waarbinnen de leerlingen hun eigen leerproces kunnen vormgeven.
1.6	De leraar houdt rekening met verschillen en creëert maatwerk dat zichtbaar is in de taakinhoud.
1.7	De leraar begeleidt zijn leerlingen en geeft waar nodig sturing, op zo'n manier dat de leerlingen zich vaardigheden eigen kunnen maken om de leerdoelen te behalen en de taak te kunnen volbrengen.

evaluatie school

Elke leerling werkt met weektaken. Hier zijn ze zelf verantwoordelijk voor. Op de weektaak is ruimte voor gezamenlijke - en individuele doelen en kan er worden gedifferentieerd met de taken.

Bij het rekenen wordt de leerstof voor sommige leerlingen compacter aangeboden, waardoor zij zich met andere rekenmaterialen kunnen verrijken en er verdieping plaatsvindt.

bevindingen visitatieteam

We hebben gezien dat leerkrachten duidelijke kaders neerzetten en hebben neergezet, waardoor leerlingen weten waar zij aan toe zijn. Er werd benoemd dat de geboden kaders indien nodig worden bijgesteld/afgestemd op wat een specifieke groep nodig heeft. Bij hulpvragen vanuit de leerlingen refereert een leerkracht aan de kaders en stimuleert om zelf tot een oplossing te komen. Er is nadrukkelijk aandacht voor het aanleren van processen/procedures (bv. specifiek benoemen wat nodig is voor de les, modellen van een taakaanpak).

Indicatoren op schoolniveau

1.8	Op de school heerst een cultuur van vertrouwen.
1.9	Leraren en overige medewerkers kunnen omgaan met verantwoordelijkheid en het aangeven van grenzen.
1.10	Leraren en overige medewerkers komen de afspraken na.
1.11	De brede algemene vorming van leerlingen is richtinggevend.
1.12	Het onderwijs wordt gegeven in een lerende organisatie waar leerlingen en leerkrachten zich kunnen ontwikkelen naar hun mogelijkheden.

evaluatie school

Wij leren van en met elkaar. Hier is vertrouwen voor nodig. Er zijn stuurgroepen en we maken veel gebruik van collegiale consultatie. De schoolontwikkelingen worden zorgvuldig geïmplementeerd. We kijken veel in de klassen en er wordt veel gecoacht (zie jaarplan en schoolplan).

bevindingen visitatieteam

De indruk die wij van het team hebben gekregen is dat men zich in gezamenlijkheid verantwoordelijk voelt voor 'hun' school. Vanuit gesprekken maken we op dat ieder zijn/haar steentje bijdraagt aan de (door)ontwikkeling van het (dalton)onderwijs op Den Omgang, dat er hard aan gewerkt wordt. In gesprek met teamleden hebben we begrepen dat de school zich bewust is van spanning die het EDI model kan geven t.a.v. vrijheid bij leerlingen. Dit heeft de aandacht in het invoeringsproces.

2. Zelfstandigheid

Indicatoren op leerlingniveau

2.1	De leerling neemt zelf initiatieven om zijn leerdoelen te bereiken.
2.2	De leerling vraagt hulp van anderen en helpt anderen als zij hem/ haar om hulp vragen.
2.3	De leerling bepaalt mede hoe (werkvorm, tempo, plaats, tijd) hij/zij werkt aan de gestelde doelen.
2.4	De leerling kan omgaan met uitgestelde aandacht.
2.5	De leerling krijgt de gelegenheid het gemaakte werk zelfstandig na te kijken.

evaluatie school

De leerlingen zijn verantwoordelijk voor hun eigen leren. Dit maakt dat zij actief moeten handelen om hun leerdoelen te bereiken. Leerlingen vragen om hulp, kijken zelf na en weten welke extra taken ze moeten doen om aan hun eigen leerdoel te werken.

bevindingen visitatieteam

De leerlingen laten het visitatie team een grote mate van zelfstandigheid zien. Het is zo vanzelfsprekend dat het lijkt alsof het een tweede natuur is geworden. Dat kun je zien aan o.a. de wijze waarop ze omgaan en verantwoordelijkheid dragen voor hun eigen spullen en de vanzelfsprekendheid waarmee ze laten zien zelf keuzes te maken en een werkplek kiezen alwaar ze rustig aan hun taak beginnen te werken en afmaken. Het feit dat wij tijdens de visitatie vragen aan hen stellen laat ons zien dat ze snel kunnen schakelen en zich richten op de beantwoording van onze vragen waarbij de omzittende leerlingen gewoon doorwerken alsof wij er niet zijn!

Indicatoren op leraarniveau

2.6	De leraar creëert de randvoorwaarden (taakgerichte werksfeer, organisatie, opdrachten/taken, materialen) die de leerlingen in staat stellen zelfstandig te kunnen werken, zodat zij in hun eigen tempo en op hun eigen wijze kunnen leren.
2.7	De leraar stimuleert leerlingen initiatieven te nemen en te tonen.
2.8	De leraar biedt ruim tijd aan leerlingen om zelfstandig te kunnen werken.
2.9	De leraar creëert voor de leerlingen de ruimte om hun talenten te laten zien en te ontwikkelen.

evaluatie school

Hier is het afgelopen jaar flink op ingezet. Het EDI-instructiemodel is ingevoerd. Je laat als leerkracht los, als de leerling zelfstandig verder kan. Hierbij is ruimte voor individuele leerdoelen met hieraan gekoppelde taken / activiteiten. De leerkracht investeert in het aanleren van de vaardigheden die nodig zijn om zelfstandig te kunnen werken.

bevindingen visitatieteam

In het aanleren van de vaardigheden die nodig zijn om echt zelfstandig te kunnen werken zijn de leraren zeker geslaagd. Getuige de beschrijving in het eerder genoemde vakje van Zelfstandigheid bij 'indicatoren op leerlingniveau'. Het is ons ook duidelijk dat de leerkracht de leerling loslaat mits deze leerling ook zelfstandig verder kan. Je ziet dat de leerkrachten het vertrouwen dat ze in de leerlingen hebben ook met de leerlingen bespreken. Die het dan op hun beurt over het algemeen als prettig ervaren!

Indicatoren op schoolniveau

2.10	De school creëert voor de leraren en overige medewerkers de ruimte om hun talenten te laten zien en te ontwikkelen.
2.11	De school stimuleert leraren en overige medewerkers initiatieven te nemen en te tonen.

evaluatie school

De nieuw opgezette gesprekkencyclus heeft tot doel dat de leerkrachten zich gekend voelen in hun talenten en mogelijkheden en dat ze gemotiveerd zijn om zich te ontwikkelen. Er is er veel aandacht voor scholing en ontwikkeling. We zijn overgestapt van functioneringsgesprekken naar ontwikkelgesprekken. Het huis van werkvermogen staat centraal.

bevindingen visitatieteam

Mooi de overstap die jullie hebben gemaakt van functioneringsgesprekken met de leerkrachten naar ontwikkelgesprekken! Uit de gesprekken die we met de leerkrachten hebben gevoerd valt ons op dat de cultuur op school gericht is op de inzet en de erkenning van de talenten van de leraren. Mooie nieuwe ontwikkelingen waar ieder zijn ei in kwijt kan worden regelmatig besproken, uitgetoet, geëvalueerd en vastgesteld. Kortom alles staat ten dienste van de ontwikkeling, de vooruitgang!

3. Samenwerking

Indicatoren op leerlingniveau

3.1	De leerling benut de gegeven tijd en gelegenheid om te oefenen en zich te bekwamen in samenwerkingsvaardigheden.
3.2	De leerling werkt op respectvolle wijze samen met leraar en medeleerlingen.

evaluatie school

De leerlingen zijn gewend gebruik te maken van het "Daltonblokje". Dit is een hulpmiddel om het samenwerken en om te gaan met uitgestelde aandacht gericht in te oefenen. Het "Daltonblokje", is een middel en geen doel. Leerlingen weten hoe ze elkaar kunnen helpen en wat onder helpen wordt verstaan.

bevindingen visitatieteam

Er zijn in de praktijk duidelijke vormen van samenwerken bij de leerlingen waargenomen. Door de getoonde lessen vooral voortvloeiend uit het werken met het EDI-model en het werken aan de weektaak. Daar is wel duidelijk waargenomen dat kinderen feedback, maar ook vooral feedforward krijgen over het spontane samenwerken en het samenwerken vanuit de weektaak. De coöperatieve werkvormen zoals in het Daltonboek zijn door de gekozen lessen niet expliciet waargenomen.

Indicatoren op leraarniveau

3.3	De leraar werkt op respectvolle wijze samen met collega's en leerlingen.
3.4	De leraar geeft samen met collega's vorm aan de taak of leertaken, zoals deze in de school zijn afgesproken.
3.5	De leraar kan verschillende vormen en niveaus van samenwerken toepassen.
3.6	De leraar schept een pedagogisch veilig klimaat voor samenwerking met de leerlingen en tussen de leerlingen onderling.

evaluatie school

Wij zijn een professionele leergemeenschap. Dit betekent dat wij afspraken nakomen en dat we elkaar aanspreken, indien dit niet gebeurt. Zorg dragen voor een veilig pedagogisch klimaat is vanzelfsprekend. Wij hebben een gedragsprotocol en handelen hier ook naar. De schooltaken en de verdeling hiervan wordt gezamenlijk en individueel besproken en vastgelegd in Cupella.

bevindingen visitatieteam

Afspraken zijn samen gemaakt, helder en duidelijk zichtbaar. Leerkrachten worden hierop ontwikkelingsgericht gecoached.

Er is sprake van het parallelliteitsprincipe, op elk niveau (ouder, leerling, leerkracht, directie, bestuur) gelden de Daltonkernwaarden.

Daar is duidelijk sprake van wederkerigheid en het team ademt hierin gezamenlijkheid uit.

Indicatoren op schoolniveau

3.7	De school is een leefgemeenschap waarbinnen leerlingen, leraren en overige medewerkers op een zichtbare wijze samen leven en werken.
3.8	De school is een leerplek waar leerlingen en leraren al samenwerkend van en met elkaar leren.
3.9	De school is een veilige oefenplek voor democratisering en socialisering.

evaluatie school

“Kwalificatie, socialisatie en persoonsvorming”. Ons onderwijs draagt er zorg voor dat onze leerlingen zich op deze drie domeinen ontwikkelen.

We leren met en van elkaar. We luisteren naar elkaars mening en leren hier ook respect voor te hebben. Het leerkrachtengedrag is hier congruent aan. De school heeft een MR, ouderraad en een leerlingenraad die meedenkt, meepraat en meebeslist.

bevindingen visitatieteam

Door de samenwerking lukt het om gezamenlijke taal te spreken en zichtbaar te maken in de groepen. De bedoeling is voor alle niveaus helder en jullie stralen rust uit.

Mooie voorbeelden daarvan zijn ook de kinderraad en de speelcoaches.

Kinderen worden uitgedaagd om eerst zelf, en als het niet lukt samen met de leerkrachten te werken aan een goed pedagogisch klimaat.

In het kader van eigenaarschap zou de samenwerking in de kinderraad nog meer versterkt kunnen worden door te werken met een taakverdeling, zoals voorzitter, notulist.

4. Reflectie

Indicatoren op leerlingniveau

4.1	De leerling maakt een planning voor zijn taakwerk.
4.2	De leerling stuurt zijn planning bij door de voortgang te overzien.
4.3	De leerling beziet het behaalde eindresultaat kritisch en neemt leerpunten mee naar een volgende planning van zijn taak.
4.4	De leerling reflecteert op zijn eigen gedrag en dat van zijn medeleerlingen.

evaluatie school

Reflectie op eigen werk en procesdoelen is een vast onderdeel van de weektaak maar is ook een onderdeel van EDI – model.

bevindingen visitatieteam

Tijdens de klassenbezoeken hebben we diverse reflectiemomenten mogen zien. Uit de algemene respons van de leerlingen maken we op dat zij gewend zijn aan deze werkwijze en zich over het algemeen bewust zijn van het proces van datgene waarover gereflecteerd wordt.

Na een kort moment van samenwerken tijdens de les werd bijvoorbeeld gevraagd naar of het goed ging en waarom (niet). Leerlingen antwoordden onder andere: “dat het goed ging, omdat -maatje- heel goed uitlegde welke spellingregels in de woorden zaten”, “dat -maatje- op mij wachtte voor hij verder ging”.

Na afloop van een binnen-buitenkring werd leerlingen gevraagd hun maatje een compliment te geven. Daar hoorden we: “je praatte heel duidelijk”, “je kon de antwoorden heel snel opnoemen”.

Indicatoren op leraarniveau

4.5	De leraar zet verschillende reflectiemethoden in.
4.6	De leraar laat leerlingen reflecteren op de samenwerking.
4.7	De leraar laat leerlingen feedback geven op zijn eigen functioneren.
4.8	De leraar is in staat om kritisch naar zijn werk te kijken en gebruikt evaluatie, reflectie en feedback van anderen om zich verder te ontwikkelen.

evaluatie school

In het schooljaar 2018/2018 zijn we gestart met een intensieve scholing. We hebben het EDI-instructiemodel ingevoerd. Controle van begrip en evalueren zijn vaste onderdelen in het model. Je leert leerlingen kritisch te kijken naar hun eigen leren en hier ook de verantwoordelijkheid voor te nemen. Alle leerkrachten zijn meegenomen in dit traject en worden tot op heden gecoacht om zich het model eigen te maken. Naast LOVS hebben we dit jaar het onderdeel reflecteren van de leerlijn leren leren ingevoerd. Dit betekent dat we de leerlingen beoordelen op hun mogelijkheid om tot reflectie te komen. Aan de hand van de resultaten kunnen we op schoolniveau en op klasniveau bijsturen.

bevindingen visitatieteam

Diverse reflectievormen zijn de revue gepasseerd, op verschillende momenten van de lessen. De leerkrachten laten zien over de juiste (doorvraag)vaardigheden te beschikken en modellen zelf ook door bijvoorbeeld expliciet te benoemen wat goed ging tijdens de les.

Men geeft aan dat het scholingstraject intensief is, maar ervaart de coaching als waardevol. Mooi om te horen dat de ontwikkeling van de leerkrachten geen geheim is voor de leerlingen. (Een visiteur werd door leerlingen gezien als “de mevrouw die de juf komt helpen om beter te worden in lesgeven”.)

Indicatoren op schoolniveau

4.9	De school stelt leraren en overige medewerkers in de gelegenheid van en met elkaar te leren.
4.10	De school hanteert een doorgaande lijn m.b.t. reflectie op leerlingniveau.

evaluatie school

Wij zijn dit jaar gestart met het in beeld brengen van hoe onze leerlingen kunnen reflecteren. Hiervoor gebruiken wij de leerlijn reflecteren op werk van leren leren (CED groep). Doordat de leerkrachten nu gezamenlijk met de leerlingen evalueren en reflecteren als vast onderdeel van de lessen krijgen we ook steeds meer zicht op wat de leerlingen kunnen op het gebied van reflecteren en kunnen we ze ook beter inschalen waardoor we de juiste interventies kunnen inzetten.

bevindingen visitatieteam

Reflectie heeft duidelijk de aandacht en neemt een vaste plek in binnen de onderwijssetting.

De waarde van de intensieve scholing is zeker zichtbaar!

5. Effectiviteit / doelmatigheid

Indicatoren op leerlingniveau

5.1	De leerling behaalt zijn leerdoelen die passen bij zijn persoonlijke ontwikkeling.
5.2	De leerling gaat op een efficiënte en verantwoorde wijze om met zijn leertijd.
5.3	De leerling is actief bezig met de taak en maakt efficiënt gebruik van zijn keuzemogelijkheden.

evaluatie school

De leerdoelen zijn bekend voor de leerlingen en worden ook door zowel de leerkracht als door de leerling getoetst. Door de weektaak weten leerlingen altijd wat ze kunnen en moeten doen. Hierin kunnen zij zelf keuzes maken. Wat heeft prioriteit en wat niet.

bevindingen visitatieteam

Het visitatieteam ondersteunt de bevindingen van de school op dit punt. Naast de weektaak waar kinderen efficiënt en doelgericht gebruik van kunnen maken zijn er ook nog 'routeboekjes' voor leerlingen gezien. De weektaak wordt door de leerkrachten samengesteld. Goed om te zien dat er ontwikkelingen zijn om met kinderen te kijken naar de behaalde resultaten om ze op die manier nog meer kritisch te maken ten aanzien van hun eigen doelgerichtheid. De aanwezige 'taalklas' voor 'meerbegaafden' in de school aanwezig is een effectieve manier. De taalklas maakt met name het doelgericht werken met leerlingen die nog te weinig taal hebben mogelijk. Mooi om te zien dat het gebruiken van de Daltonprincipes en middelen deze kinderen helpt om gemakkelijk in te kunnen stromen in de reguliere setting van 'den Omgang'.

Indicatoren op leraarniveau

5.4	De leraar behaalt zijn leerdoelen.
5.5	De leraar gaat op een efficiënte en verantwoorde wijze om met zijn lestijd.
5.6	De leraar zorgt voor afwisseling van leeractiviteiten tijdens de les.
5.7	De leraar stemt de instructie en het leerstofaanbod af op de leerbehoeften en leermogelijkheden van zijn leerlingen.
5.8	De leraar daagt leerlingen uit het beste uit zichzelf te halen.
5.9	De leraar geeft leerlingen een uitdagende motiverende taak die past bij het niveau, de interesse en het (werk)tempo van de individuele leerling.
5.10	De leraar analyseert de leerproblemen van leerlingen die de leerdoelen niet halen.

evaluatie school

Het EDI instructiemodel kent verschillende fases die interactief zijn. De betrokkenheid is hierdoor hoog. Daarnaast is het doelgericht. De instructie is afgestemd op 80% van de leerlingen. Begrijpt 80% van de leerlingen de instructie, dan volgt de verlengde instructie. Deze verlengde instructie is voor de leerlingen die meer moeite hebben of voor de leerlingen die juist meer uitdaging nodig hebben. Er wordt gecompact waardoor verdieping en verbreding mogelijk is. Daarnaast is er de weektaak waardoor de leerling kan werken aan zijn persoonlijke doelen en op zijn/ haar niveau.

bevindingen visitatieteam

De bevindingen van de school worden ook op dit punt herkend. Het rooster wat in alle klassen zichtbaar is voor leerlingen is zeker helpend om de doelgerichtheid van leerkrachten en leerlingen te ondersteunen. De waargenomen lessen zijn doelgericht en efficiënt ingericht. Het team is gericht op kwaliteitsverbetering en doorontwikkeling. Ook hierbij zijn de ontwikkelingsgerichte gesprekken met de leraren een duidelijk toegevoegde waarde die in de praktijk terug is te zien.

Indicatoren op schoolniveau

5.11	Het onderwijs is door een efficiënte inrichting van tijd, ruimte en middelen doelmatig en gericht op het behalen van de noodzakelijke opbrengsten.
5.12	De school hanteert een doorgaande lijn van de daltoncompetenties van leerlingen en personeel.
5.13	De school biedt leerlingen ondersteuning en/of passende zorg als zij de leerdoelen niet halen.

evaluatie school

Het Dalton handboek is opnieuw geschreven. Het 15- veld is met het hele team opnieuw ingevuld, besproken en wederom aangepast. Hoe zien wij de waarden van Dalton terug in ons onderwijs?! De doorgaande lijnen zijn vastgelegd. Het Dalton handboek en het 15 – veld worden elk jaar geëvalueerd. De doelen vermeld in het 15-veld worden omgezet in een ambitiekaart en de ambitiekaart is een vast onderdeel van het jaarplan.

bevindingen visitatieteam

Prachtig hoe het 15-veld is gebruikt om de zelfevaluatie uit te voeren. De school heeft goed zich op de eigen ontwikkeling en kan daarom doelgericht en efficiënt door ontwikkelen! Krachtig neergezet.

Borging als voorwaarde

Indicatoren op schoolniveau

6.1	De school werkt planmatig aan de daltonontwikkeling en beschrijft dit in een daltonbeleidsplan.
6.2	De school geeft aan hoe de daltonontwikkeling wordt aangestuurd, bv. door een daltoncoördinator.
6.3	De school draagt haar daltonidentiteit uit. (schoolgids, website, folders etc).
6.4	De school heeft daltonscholing in het scholingsplan opgenomen.
6.5	De school benut de daltonmogelijkheden van het gebouw.
6.6	De school enquêteert regelmatig de leraren, de ouders en de leerlingen over de daltonontwikkeling en de kwaliteit van het daltononderwijs.
6.7	De school is actief betrokken bij dalton-regioactiviteiten, waarbinnen zij vertegenwoordigd is.
6.8	De leerlingen worden betrokken bij de daltonontwikkeling van de school.
6.9	De ouders worden betrokken bij het ondersteunen van de daltonontwikkeling van de school.
6.10	Het schoolbestuur ondersteunt de school in haar daltonontwikkeling.

evaluatie school

Wij zijn een Dalton school en dragen dit ook uit.
 Wij hebben een Dalton handboek, een 15 veld, een schoolplan en een jaarplan.
 Ik ben vorig jaar met dit team gestart op Den Omgang. Ik heb eerst flink moeten investeren in het personeel en in het invoeren van een nieuw instructiemodel.
 Dit jaar houden we met het team ons daltononderwijs tegen het licht. Wat betekent daltononderwijs voor ons en hoe zien we dat terug in ons onderwijs?!

De recente stukken zijn besproken in de MR en gaan ook terugkomen in de leerlingenraad. Ik ben momenteel een flyer aan het maken om ons daltononderwijs te promoten.

bevindingen visitatieteam

Heel goed dat het Dalton Handboek en het 15-veld een centrale plaats innemen in de regelmatige evaluatie en de borging van jullie Daltonontwikkelingen. Jullie sterk op resultaat gestuurde onderwijs laat zien dat jullie ook regelmatig jullie Daltonontwikkelingen bijstellen en verbeteren! Wij hebben ervaren dat de kwaliteit van jullie Dalton onderwijs op een degelijke wijze borgt!!

Overige opmerkingen school

(nog niet in zelfevaluatie opgenomen, maar wel relevant)

Uit de gesprekken met leerlingen

Allereerst hebben wij ons voorgesteld en wij hebben hen verteld dat wij op deze dag naar met name de kwaliteit van het Daltononderwijs kwamen kijken. Wij hebben een heel interessant gesprek gehad met de leerlingenraad bestaande uit 6 leerlingen te weten uit elk van de leerjaren 6-8 uit 2 leerlingen. Via verkiezingen zijn ze in de leerlingenraad gekomen en ze zitten erin voor een periode van 2 jaar in. Ze vergaderen 1 x per 2 weken. Een van de laatste besprekpunten was de 'inrichting van de speelplaats'. Regelmatig schuift een lid van de ouderraad aan bij de vergaderingen van de Leerlingenraad. Mijnheer Jeroen zit er altijd bij. Het is de bedoeling dat elk lid ideeën die ze horen in hun groep meenemen naar de vergaderingen om ze daar te bespreken. Op onze vraag 'wat zij bijzonder vonden' aan vooral het Daltononderwijs van Den Omgang antwoordden zij: het blokje i.p.v. je vinger te hoeven opsteken, het stoplicht, de weektaak mapjes, dat er veel werd samengewerkt bij o.a. iets nieuws en daar kon je veel van leren, samenwerken met schoudermaatje bij rekenen en het reflecteren daarop want dat helpt je verder. Ook de speelcoach op de speelplaats werd als prettige ervaren. Op de speelplaats werd gezellig samengespeeld en er kwam nauwelijks ruzie op de speelplaats voor.

Op de vraag waarop ze trots waren op hun Daltonschool Den Omgang antwoordden ze:

- Leuke school, rustig met een goede directeur.
- Dat men elkaar accepteert en dat ieder bij alles betrokken wordt.
- Dat je veilig buiten kon spelen met nauwelijks ruzies.
- Dat iedereen elkaar helpt.
- Dat er goed Dalton onderwijs werd gegeven!

Uit de gesprekken met leraren en ondersteunend personeel

Wij hebben als visitatieteam in alle opzichten de ruimte gekregen om op diverse momenten vragen te stellen aan alle teamleden. Uit deze gesprekken hebben wij ook veel informatie gehaald om een goed beeld te krijgen van de kwaliteit van het Daltononderwijs op Den Omgang.

Uit de gesprekken met de schoolleiding

Wij hebben een gesprek gehad met Jeroen van Erp, directeur en de Dalton coördinatoren Yvonne van Opheusden en Mardion Carpers. Van de 14 leraren hebben 8 leraren het Leraar Dalton Certificaat en 8 niet. Deze 8 gaan in de toekomst nog deze studie volgen. Jeroen schetst ons met ondersteuning van de twee Dalton Coördinatoren de problemen waar hij tegen aan liep bij zijn start in 2018 op Den Omgang. Naast de Dalton Ontwikkelingen werd o.a. met behulp van het Edi-model ingezet op kwaliteit van de instructie en dat in een resultaat geriecht sfeer.

Uit de gesprekken met ouders

Gesproken met twee ouders, met kinderen in groep 6 en 4 en in groep 6, 4 en 2.

De ene ouder heeft plaats in de medezeggenschapsraad, de andere ouder is op veel vlakken betrokken bij activiteiten op school.

Deze ouders hebben bewust gekozen voor deze school. Als positieve weegpunten hierin benoemen zij de ruimtelijke opzet van het gebouw en de visie van de school. (Het daltononderwijs op de school zorgt volgens hen voor weerbaarheid bij leerlingen, leert kinderen samen te werken en zet ieder individu in zijn/haar kracht. Dit zijn volgens de ouders belangrijke dingen in een maatschappij die steeds individueler wordt.) Nu de kinderen een poos op school zitten, beantwoordt de school aan de geschetste punten. Er wordt een grote ouderbetrokkenheid geschetst: MR en OR functioneren goed; een kerngroep van ouders doet veel in en voor de school; alle activiteiten worden voldoende ondersteund wanneer om ouderhulp wordt gevraagd. School vraagt regelmatig om input van ouders, bijvoorbeeld bij thema's.

Communicatie met de ouders vindt plaats via Klasbord (leerkrachten, gericht op gebeurtenissen in de groep) en via de nieuwsbrief (directeur, gericht op de school).

Ouders voelen zich betrokken bij onderwijsontwikkelingen. (Bijvoorbeeld bij het invoeren van IPC op school is er een informatieavond gehouden en is er een enquête geweest.)

Voorafgaand aan de jaarvergadering zet de school een enquête uit om te inventariseren over welke onderwerpen ouders iets zou willen weten.

Drie keer per jaar vinden er 10-minutengesprekken plaats over de voortgang van de kinderen. Het gesprek in november behandelt vooral de sociaal emotionele ontwikkeling. In februari en aan het einde van het schooljaar worden het rapport en de lijnen van Cito besproken. Vanaf groep 6 is het kind zelf bij het gesprek, in groep 5 is dit optioneel. Het kind heeft dan veelal de leiding in het gesprek. Ouders zien de toegevoegde waarde van de aanwezigheid van het kind bij het 10-minuten gesprek.

De sfeer op de school wordt als prettig ervaren. Als er iets speelt, wordt dit naar zeggen van ouders meteen en goed opgepakt. Men kent elkaar, en ouders ervaren betrokkenheid vanuit het team naar de ouders toe.

Uit de gesprekken met het bestuur

naam bestuurslid: Harrie van de Ven. Vz RvB Stg. Optimus

De school valt onder stichting Optimus, een bestuur bestaande uit 31 scholen. Er is een fusie op hande met stichting Peelraam, waarna er 40 scholen aangestuurd worden. Het zijn veel kleinschalige scholen: groot in kleinschaligheid.

De stichting staat voor kwalitatief hoog onderwijs, het opleiden van nieuwe leerkrachten en samenwerking met kennisinstututen. Wil bijdragen aan het beroep van leerkracht en schoolleider en wil zelf kennis ontwikkelen en verspreiden. Er wordt binnen de stichting hoog ingezet op de kwalificatie van de leerkracht. De instructies moeten van goede kwaliteit zijn. Binnen de stichting is 'goed leerkrachtgedrag' concreet gemaakt en vertaald naar een eigen kijkwijzer.

Er zijn drie daltonscholen binnen het bestuur. Men staat positief tegenover dalton, onder andere vanwege de eigen leerstoel en de eigen visitatiestructuur. Mede vanuit de daltonscholen van de stichting maakt eigenaarschap deel uit van het koersplan. Het bestuur is voorstander van conceptueel onderwijs.

Wel staat altijd de vraag voorop: waarom dit concept? Wat worden onze leerlingen daar beter van? Eenmaal gekozen voor een concept, dan dient deze zichtbaar en aantoonbaar te zijn, in het dna van de school te zitten.

Beide bestuurders hebben veel contact op de werkvloer, praten regelmatig met leerlingen, leerkrachten en ouders. Het bestuur ervaart dat leerlingen op Den Omgang meer over hun leerproces kunnen vertellen dan leerlingen van andere scholen. Leerlingen worden niet alleen aangestuurd op hun 'kwalificatie' maar in hun geheel. Het bestuur ervaart vanuit de school openheid.

beoordeling

nr	Beoordelingskader	ontwikkeling	
		O	V
0	Realisering aanbevelingen vorige visitatie*		x
1	Vrijheid in gebondenheid / Verantwoordelijkheid en vertrouwen		x
2	Zelfstandigheid		x
3	Samenwerking		x
4	Reflectie		x
5	Effectiviteit - doelmatigheid		x

* niet van toepassing bij licentieverlening

Advies aan het bestuur van de NDV

	Advies	Criteria
	Licentie verlenen	Maximaal één onvoldoende kernwaarde.
	Over twee jaar versnelde visitatie voor licentieverlening	Twee of meer onvoldoende kernwaarden
	Geen licentie verlenen	Na versnelde visitatie licentieverlening twee of meer onvoldoende kernwaarden
X	Licentie voor vijf jaar verlengen	Maximaal één onvoldoende kernwaarde inclusief realisering aanbevelingen vorige visitatie + borging
	Over twee jaar versnelde visitatie (bij de vijfjaarlijkse visitatie)	Twee of meer onvoldoende kernwaarden inclusief realisering aanbevelingen vorige visitatie + borging
	Licentie intrekken	Na versnelde visitatie twee of meer onvoldoende kernwaarden inclusief realisering aanbevelingen vorige visitatie + borging

Aanbevelingen die met een plan van aanpak opgenomen worden in de schoolreactie

Aanbeveling	Omschrijving
Nr.1.	Wij hebben in de praktijk gezien dat er op jullie school diverse vormen van effectieve Dalton reflectie door leerlingen en leerkrachten worden toegepast. Een mooie volgende stap zou zijn al de Dalton kernwaarden uit te werken in ik-doelen, zodat je de leerlingen en de leerkrachten helemaal eigenaar van hun Dalton ontwikkeling kunt maken. <i>Maak Daltondoelen ook zichtbaar in de groep zoals jullie ook doen met andere leerdoelen.</i>
Nr. 2.	Wij hebben gezien dat jullie de basis principes van Edi voor de vak-leerdoelen in de praktijk brengen. Het middel Edi biedt mooie mogelijkheden om ook de Dalton-ik-doelen expliciet aan te leren. <i>Met name het modelen van het benodigde gedrag daarbij is een belangrijke stap.</i>

slotopmerkingen

O.a. de volgende pareltjes die we hebben gezien willen wij toch nog extra benoemen:

- Daltonschool Den Omgang is een school waarin een prettige veilige sfeer gewerkt door een fanatiek team onder de bezielende leiding van de directeur Jeroen van Erp aan de Daltonontwikkeling!
- De uitgebreide en duidelijke wijze waarop jullie aandacht besteden aan jullie Daltononderwijs op de website, in de schoolgids en de nieuwe flyer!
- Jullie overzichtelijk en duidelijk Dalton Handboek.
- Middels het IPC op thematische uitgewerkte zaakvakken-onderwijs past uitstekend in het Daltononderwijs van de 21ste eeuw.
- Het in 2018 gestarte Edi-model.
- Het 15-veld om jullie Daltononderwijs te evalueren en bij te stellen.
- De Daltoncommissie met twee fanatieke deskundige Dalton Coördinatoren.
- De leerlingenraad.

Verder hebben wij grote waardering voor de open, prettige en oprechte sfeer waarin wij op Den Omgang hebben mogen visiteren. Wij hebben van meet af aan tot aan ons vertrek gevoeld dat wij welkom waren en zo zijn wij ook de hele dag benaderd. Het ging als vanzelf! Daarvoor onze dank!

Wij feliciteren jullie met het behalen van jullie Dalton Certificaat voor de komende 5 jaren en wij wensen jullie heel veel succes met jullie Dalton ontwikkeling!

Ondertekening voorzitter visitatieteam

naam	handtekening	datum
		08 04 2020

Schoolreactie op de visitatie

Overige opmerkingen en ervaringen m.b.t. het verloop van de visitatie. hierbij valt te denken aan: opstelling visiteurs, dagrooster, gevoerde gesprekken, etc.
N.B. Dit zijn opmerkingen *van de school zelf*. Deze opmerkingen kunnen dus afwijken van de "slotopmerkingen" genoemd in het visitatieverslag.

Allereerst is het verslag van de Daltoncommissie fijn om te lezen, dank hiervoor. Het was een prettige samenwerking. Er hing een ontspannen sfeer en we vonden het leuk om hen onze school te laten zien en onze Daltonvisie te laten ervaren. Dit werd bekrachtigd door andere partijen die betrokken zijn bij onze school, zoals de kinderen, de leerlingenraad, de ouders en het bestuur.

De gesprekken met de daltoncoördinatoren en de directeur waren open en er was sprake van wederzijds respect.

Het visitatiebezoek kwam op het juiste moment. Onze school is volop in ontwikkeling en we hebben veel geïnvesteerd in onze visie en de concrete uitwerking hiervan in ons onderwijs. Dit alles staat concreet verwoord in ons Dalton handboek.

Het is fijn dat bovenstaande ook is geconstateerd door de commissie. De visitatie heeft het team zichtbaar goed gedaan. Het is fijn om te horen dat alle inspanningen zich hebben uitbetaald en zichtbaar zijn in ons onderwijs. Het team is hierdoor nog meer gemotiveerd om door te ontwikkelen.

De onderstaande aanbevelingen zijn opgenomen in ons handboek.

Aanbevelingspunt 1.

Wij hebben in de praktijk gezien dat er op jullie school diverse vormen van effectieve Dalton reflectie door leerlingen en leerkrachten worden toegepast. Een mooie volgende stap zou zijn al de daltonkernwaarden uit te werken in ik-doelen, zodat je de leerlingen en de leerkrachten helemaal eigenaar van hun daltonontwikkeling kunt maken. *Maak daltondoelen ook zichtbaar in de groep zoals jullie ook doen met andere leerdoelen.*

Actie schooljaar 2020/ 2021 \en verdere .....

De daltoncoördinatoren gaan samen met het team vanuit de kernwaarden van ons daltononderwijs concrete ik-doelen formuleren die structureel het gehele jaar worden aangeboden. Het doelenbord zal hiervoor worden gebruikt.

In de portfolio's van de leerlingen staan individuele ik-doelen vernoemd.

Wij gaan nu klassikaal Dalton- ik-doelen benoemen, bespreken en evalueren m.b.v. het doelenbord.

Aanbevelingspunt 2.

Wij hebben gezien dat jullie de basisprincipes van Edi voor de vak- leerdoelen in de praktijk brengen. Het middel Edi biedt mooie mogelijkheden om ook de Dalton-ik-doelen expliciet aan te leren. *Met name het modelen van het benodigde gedrag daarbij is een belangrijke stap.*

Actie schooljaar 2020/ 2021 en verdere .....

Bovenstaande aanbeveling sluit prachtig aan bij onze ontwikkeling. Sinds de invoering van het EDI- instructiemodel zijn de leerkrachten zich bewust van het belang van het modelen. Het modelen is tot nu toe vooral vaktechnisch.

Het modelen van de Dalton-ik-doelen is een goede aanvulling op ons onderwijs.

Het aanbevelingspunt zal dus expliciet op onze onderwijsagenda komen en worden uitgewerkt in ons Dalton handboek.

De visitatie is goed bevallen.

We weten waar we goed in zijn en wat we kunnen verbeteren.

Plan van aanpak m.b.t. uitwerking aanbevelingen

aanbeveling 1.

(letterlijk overnemen uit
visitatieverlag)

Wij hebben in de praktijk gezien dat er op jullie school diverse vormen van effectieve Dalton reflectie door leerlingen en leerkrachten worden toegepast. Een mooie volgende stap zou zijn al de Dalton kernwaarden uit te werken in ik-doelen, zodat je de leerlingen en de leerkrachten helemaal eigenaar van hun Dalton ontwikkeling kunt maken. *Maak Daltondoelen ook zichtbaar in de groep zoals jullie ook doen met andere leerdoelen.*

actie

Daltoncoördinatoren en directie

uitvoerenden

Team

tijdvak

Schooljaar 2020/2021

scholing/ externe ondersteuning

Evt. schooladviesdienst (moet nog worden uitgezet).

toelichting

aanbeveling 2. (letterlijk overnemen uit visitatieverslag)	Wij hebben gezien dat jullie de basisprincipes van Edi voor de vak- leerdoelen in de praktijk brengen. Het middel Edi biedt mooie mogelijkheden om ook de Dalton-ik-doelen expliciet aan te leren. <i>Met name het modelen van het benodigde gedrag daarbij is een belangrijke stap.</i>
actie	Daltoncoördinatoren en directie
uitvoerenden	Team
tijdvak	Schooljaar 2020/ 2021
scholing/ externe ondersteuning	Evt. schooladviesdienst (moet nog worden uitgezet
toelichting	

Ondertekening school en visitatievoorzitter voor gezien

naam	functie	handtekening	datum
			12-5-20
			13-05-2020

Dit verslag wordt binnen drie weken na ontvangst (het liefst per e-mail als Wordbestand) opgestuurd naar de
visitatievoorzitter, die dit binnen vijf weken na de visitatie opstuurt naar de inhoudelijk medewerker visitaties van
de NDV.